

Baarmoederverwijdering

Baarmoederverwijdering met kijkoperatie (TLH)

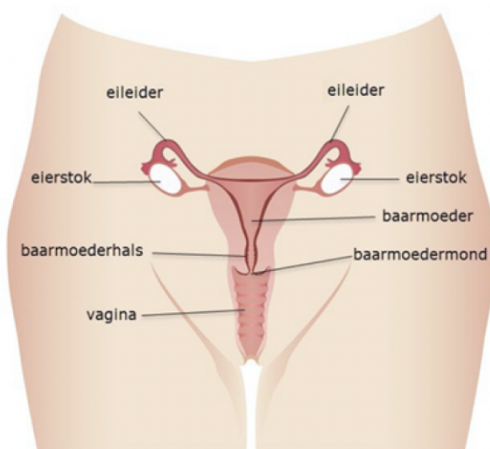
“Herstellen met vertrouwen en stap-voor-stap begeleiding”

Binnenkort wordt bij u de baarmoeder verwijderd via een kijkoperatie door de buikwand. Deze operatie heet een Totale Laparoscopische Hysterectomie (TLH). Uw arts heeft samen met u besproken waarom deze behandeling nodig is en wat voor u de beste methode is.

In deze folder leest u hoe de operatie verloopt, wat u kunt verwachten tijdens het herstel en wanneer u contact opneemt met het ziekenhuis. De folder vervangt niet het persoonlijke gesprek met uw arts, maar helpt u om u goed voor te bereiden.

De bouw van de baarmoeder, eierstokken en eileiders

De baarmoeder (uterus) heeft ongeveer de vorm en grootte van een peer. Aan de bovenkant zitten de eileiders, die verbonden zijn met de eierstokken. De eierstokken maken hormonen aan die de menstruatie regelen. De baarmoeder zit onder in de buik en wordt op zijn plaats gehouden door bindweefselbanden.

Kort samengevat:

- De baarmoeder speelt een rol bij menstruatie en zwangerschap.
- De eileiders brengen eicellen van de eierstokken naar de baarmoeder.
- De eierstokken maken hormonen en eicellen.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Waarom de baarmoeder wordt verwijderd

De meest voorkomende redenen om de baarmoeder te verwijderen zijn:

- Hevige menstruaties (hevig menstrueel bloedverlies) of buikpijn;
- Vleesbomen in de baarmoeder;
- Endometriose;
- Een verzakking;
- Chronische ontstekingen of andere afwijkingen.

Uw arts bespreekt altijd met u wat de reden is in uw situatie en welke delen worden verwijderd. In de meeste gevallen worden de eileiders samen met de baarmoeder verwijderd.

De opname en voorbereiding

U ontvangt van het ziekenhuis bericht over de datum en het tijdstip van uw operatie. We bellen u en u ontvangt daarna een bevestiging per e-mail of per post.

Vooraf heeft u een gesprek met de anesthesioloog over de verdoving (narcose).

Soms is extra onderzoek nodig, zoals bloedonderzoek of een hartfilmpje.

Belangrijk voor de operatie:

- U moet nuchter zijn (volg de instructies van het ziekenhuis).
- Draag geen sieraden of make-up.
- Neem uw eigen medicijnen mee en meld het als u bloedverdunners gebruikt.

De operatie

Bij een TLH verwijdert de gynaecoloog de baarmoeder met behulp van een kijkoperatie. Er worden drie of vier kleine sneetjes gemaakt in de buikwand. Via een sneetje onder de navel brengt de arts een camera in de buik. Met speciale instrumenten wordt de baarmoeder losgemaakt en via de vagina verwijderd.

In de meeste gevallen worden de eileiders samen met de baarmoeder verwijderd.

Dit verkleint de kans op eierstokkanker. De kans gaat omlaag van 13 op 1000 vrouwen naar 5 op 1000 vrouwen. De eileiders maken geen hormonen, dus u merkt hier niets van.

Het weghalen van de eileiders zorgt er ook niet voor dat uw herstel langer duurt.

De operatie gebeurt onder narcose en duurt meestal één tot twee uur. Na de operatie heeft u meestal drie tot vier kleine littekenplekken op de buik en een vaginaal litteken.

Na de operatie in het ziekenhuis

Na de operatie gaat u eerst naar de uitslaapkamer (verkoeverkamer). Daar blijft u tot u goed wakker bent. U heeft dan nog een infuus. De verpleegkundige controleert regelmatig uw bloeddruk, pols en wondjes. U krijgt pijnstilling en mag vragen om extra als dat nodig is. De eerste uren na de operatie kunt u misselijk zijn of schouderpijn voelen door het gas dat

tijdens de operatie is gebruikt. Dit gaat meestal vanzelf over. De meeste patiënten kunnen dezelfde dag nog naar huis.

Thuis herstellen

Medicatie

U krijgt voor de eerste dagen pijnstillers mee (zoals paracetamol en naproxen).

Gebruik deze volgens het schema dat u van het ziekenhuis heeft gekregen.

Heeft u een maagbeschermer gekregen (omeprazol)? Neem deze ook in.

Hersteladviezen

Na de operatie bouwt u uw activiteiten stap voor stap op. In de tabel hieronder ziet u per week wat u weer kunt doen en wat beter nog even kunt uitstellen.

Dit zijn algemene richtlijnen voor een TLH-operatie. Luister altijd naar uw lichaam en overleg met uw arts als uw herstel anders verloopt.

Hersteladviezen

Activiteit	Na 1 week	Na 2 weken	Na 3 weken	Na 4 weken	Na 6 weken
Lichte handelingen					
• 2 uur achtereen zitten	✓	✓	✓	✓	✓
• 1/2 uur achtereen staan of lopen	✓	✓	✓	✓	✓
• tenminste 1 trap op en af	✓	✓	✓	✓	✓
• tillen en dragen van 5 kilo	✓	✓	✓	✓	✓
Middelzware handelingen					
• vrijwel de gehele (werk)dag zitten	✗	✓	✓	✓	✓
• ± 4 uur per (werk)dag staan	✗	✓	✓	✓	✓
• ± 4 uur per (werk)dag lopen	✗	✓	✓	✓	✓
• tillen of dragen van 10 kilo	✗	✓	✓	✓	✓
• duwen of trekken van 15 kilo	✗	✓	✓	✓	✓
• fietsen	✗	✓	✓	✓	✓
• stofzuigen	✗	✓	✓	✓	✓
Zware handelingen					
• merendeel van de (werk)dag staan	✗	✗	✓	✓	✓
• merendeel van de (werk)dag lopen	✗	✗	✓	✓	✓
• tillen of dragen van 15 kilo	✗	✗	✓	✓	✓
• springen	✗	✗	✓	✓	✓
Overige handelingen					
• douchen	✓	✓	✓	✓	✓
• in bad gaan	✗	✓	✓	✓	✓
• gemeenschap	✗	✗	✗	✗	✓
Hervatten van (gemiddelde) baan					
• ± 8 uur per dag	✗	✗	✓	✓	✓
• ± 40 uur per week	✗	✗	✓	✓	✓

Gevolgen van de operatie

Geen menstruatie meer

Na de verwijdering van de baarmoeder menstrueert u niet meer.

Hormonen en overgang

Zijn uw eierstokken behouden, dan maken zij nog hormonen aan en komt u niet in de overgang.

Zijn uw eierstokken ook verwijderd, dan stopt de hormoonproductie en kunt u direct overgangsklachten krijgen.

Bespreek met uw arts welke behandeling hierbij kan helpen.

De baarmoederhals (cervix)

Bij een baarmoederverwijdering wordt de baarmoederhals soms wél en soms niet verwijderd.

Uw arts bespreekt dit met u.

- Als de baarmoederhals is verwijderd: dan zijn uitstrijkjes niet meer nodig.
- Als de baarmoederhals is blijven zitten: dan blijft een uitstrijkje (uitstrijkonderzoek) wel belangrijk.

Het verwijderen of behouden van de baarmoederhals heeft geen invloed op seksualiteit, plassen of de stevigheid van de vagina.

Seksualiteit

De meeste vrouwen ervaren geen verandering in hun seksleven na de operatie.

De vagina heeft dezelfde lengte en stevigheid als voor de operatie.

Het kan prettig zijn om het vrijen later weer rustig op te bouwen.

Vrijen mag meestal vanaf zes weken na de operatie, of wanneer uw arts dit aangeeft.

Gevoel, vertrouwen en spanning kunnen een rol spelen. Neem de tijd om te ontdekken wat voor u goed voelt. Bespreek vragen of zorgen eventueel met uw arts of verpleegkundige.

Emoties en verwerking

Veel vrouwen voelen opluchting omdat klachten verdwijnen.

Anderen ervaren gevoelens van verlies, verdriet of onzekerheid.

Beide reacties zijn normaal.

Ook uw partner kan vragen of twijfels hebben.

Praat er gerust over met uw arts, verpleegkundige of iemand in uw omgeving.

Veelgestelde vragen

Moet ik nog uitstrijkjes laten maken?

Nee, niet meer als de baarmoederhals is verwijderd.

Mag ik mijn eierstokken houden?

Dat hangt af van uw situatie. Uw arts bespreekt dit met u.

Kan seksualiteit na de operatie veranderen?

De meeste vrouwen merken geen blijvende verandering. Soms is er tijdelijk spanning of gevoeligheid. Dit hoort bij het herstel. Als uw eierstokken ook zijn verwijderd, kunnen overgangsklachten invloed hebben op uw seksualiteit. Bespreek dit gerust met uw arts.

Wanneer contact opnemen

Bel het ziekenhuis als u:

- Koorts heeft boven 38,5 °C;
- Hevig bloedverlies heeft;
- Toenemende buikpijn of zwelling krijgt;
- Roodheid of pus ziet rond de wondjes;
- Niet meer kunt plassen of de situatie niet vertrouwt.

Contactgegevens

- Polikliniek gynaecologie: (040) 888 83 80
- Verloskamer locatie Veldhoven: (040) 888 95 51

Menstratieverhalen

Lees persoonlijke verhalen over menstruatie op

www.pratenovergezondheid.nl/menstratieverhalen. Op de website vindt u ervaringen van 33 vrouwen+ die vertellen over hun menstruatie: over klachten, de impact, verschillende diagnoses en behandelingen. Het lezen van deze verhalen kan zorgen voor (h)erkenning en begrip, bijvoorbeeld vanuit uw omgeving.